

8) застосовує до банків та їх керівників відповідно фінансові санкції і накладає адміністративні штрафи;

9) здійснює процедуру виведення неплатоспроможних банків з ринку, у тому числі шляхом здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банків, організовує відчуження активів і зобов'язань неплатоспроможного банку, продаж неплатоспроможного банку або створення та продаж перехідного банку;

10) інші функції.

Отже, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб є державною спеціалізованою установою, яка виконує функції державного управління у сфері гарантування вкладів фізичних осіб. Має на меті захист прав і законних інтересів вкладників банків, зміцнення довіри до банківської системи України, стимулювання залучення коштів у банківську систему України, забезпечення ефективної процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків.

На теперішній час з метою визначення основних пріоритетів розвитку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, зокрема, та системи гарантування вкладів фізичних осіб в цілому Адміністративною радою Фонду була затверджена Стратегія розвитку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2013-2017 роки. Основним завданням цієї Стратегії є наближення не пізніше ніж до кінця 2017 року діяльності Фонду до положень Основних принципів ефективних систем страхування депозитів. Стратегія також враховує найкращий світовий досвід, зокрема положення Директиви Європейського Союзу № 94/19/ЄС «Щодо схем гарантування депозитів» від 30 травня 1994 року та Директиви № 2009/14/ЄС від 11 березня 2009 року, що вносить зміни до Директиви 94/19/ЄС. Реалізація Стратегії дозволить посилити захист прав і законних інтересів вкладників банків, зміцнити довіру до банківської системи України, стимулювати залучення коштів у банківську систему України та забезпечити ефективність процедур виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків.

Семенюк А.Д., курсант 205 н.г.
 ННПФЕКП НАВС *Науковий*
керівник:
 Буличева Н. А., к.ю.н. доцент

Економічні та соціальні наслідки безробіття - однієї із соціальних проблем України

За останній десяток років, в процесі переходу до ринкової економіки, поширення набув термін «безробіття». Під безробіттям розуміється тимчасова незайнятість економічно активного населення країни. Безробіття - дуже поширене явище і в багатьох країнах з ринковою економікою, особливо в Західній Європі, залишається досить високою. В Україні станом на кінець 2014 року безробіття охопило біля 10% працездатного населення, впродовж року роботу втратили 586 тис. громадян

непенсійного віку та 514 тис. пенсіонерів, які працювали. Ця негативна тенденція зберіглася і в 2015 році. Вітчизняний ринок праці остаточно набув характеристик «ринку роботодавця».

При аналізі безробіття можна виявити такі негативні тенденції:

1. Безробіття веде до неповного використання економічного потенціалу суспільства. Незайнята робоча сила не бере участі у зростанні національного багатства, з цього в країні виникають втрати від недовикористання виробничих можливостей.

Людина - економічний ресурс особливого типу. Втрачений робочий час невідновний, і той обсяг благ, який не був сьогодні зроблений через безробіття, вже не можна компенсувати в майбутньому. Коли людина не працює, вона не може перестати споживати і їй все одно потрібно годувати свою сім'ю. Тому суспільство змушене шукати кошти для порятунку безробітних від голодної смерті. Але кошти, що направляються на це, не стають винагородою за виробництво нових благ, а значить, не ведуть до подальшого зростання добробуту всіх громадян країни.

2. При тривалому безробітті втрачається кваліфікація вивільнених працівників. Особливо відчутні соціально-економічні втрати у зв'язку з масовими звільненнями і вимушеними переходами на малокваліфіковану роботу фахівців і наукових працівників. Навіть при наступному включенні у продуктивний процес, працівник виходить на нормальну, стійку висоту продуктивності праці, приблизно за піврічний термін. І весь період адаптації працівник відстає в результатах своєї праці, в порівнянні з постійними робочими кадрами тієї ж кваліфікації в рівних умовах праці.

3. Зростання безробіття призводить до зниження життєвого рівня, наслідком чого є підрив психічного здоров'я нації.

Зростання безробіття скорочує попит на товари на внутрішньому ринку. Люди, які не одержують зарплату, змушені задовольнятися лише самим мінімумом засобів існування. В результаті ускладнюється збут товарів на внутрішньому ринку країни.

Оцінюючи безробіття, як втрати суспільства, слід згадати також такі чинники економічної нестабільності:

- Г* зниження купівельного попиту;
- Г* скорочення заощаджень;
- Г* зниження інвестиційного попиту;
- Г* скорочення пропозиції, спад виробництв.

4. Зростання числа безробітних служить сприятливим чинником для збільшення числа злочинів. Безробіття загострює політичну ситуацію в країні. Причиною тому є зростаюче озлоблення людей, що позбулися можливості гідно утримувати свої сім'ї і проводять день за днем у виснажливих пошуках роботи.

Втрата безробітними значної частини особистих доходів і погіршення життєвого рівня характерна для всіх країн, незалежно від системи страхування до фонду зайнятості, розмірів посібників та іншої матеріальної допомоги.

Для аналізу проблем безробіття необхідно, перш за все, чітко визначити, кого слід вважати безробітним. Критерії визнання людини безробітним звичайно встановлюються законом або урядовими документами і можуть трохи відрізнятися по країнах. Але, як правило, декілька ознак присутні у всіх визначеннях. Це:

- працездатний вік, тобто людина повинна бути старше мінімального віку, з якого законодавство дозволяє працювати за наймом, але молодше віку, після досягнення якого призначається пенсія по старості.
- відсутність у людини постійного джерела заробітку протягом деякого часу.
- доведене прагнення людини знайти роботу (наприклад, його звернення до служби зайнятості і відвідини тих роботодавців, до яких його направляють на співбесіду співробітники цієї служби).

Тільки той, хто відповідає цим ознакам, вважається дійсно безробітним і враховується при визначенні загального рівня безробіття в країні.

При всіх негативних сторонах безробіття на певному рівні є і позитивні аспекти.

1. Безробітні являють собою резерв незайнятої робочої сили, яку можна задіяти при розширенні виробництва або структурних перебудовах.

2. Наявність безробіття посилює агресію профспілок та їх вимоги підвищення заробітної плати, і тим самим посилює стимули підприємницької діяльності.

3. Страх втратити роботу і влитися в число вивільнених із сфери виробництва, є самим кращим організатором дисципліни праці і, крім того, створює умови для підтримання необхідної якості витрат праці.

У силу зазначених причин, помірне безробіття (3-7% від числа зайнятих) вважається необхідним супутником розвитку ринкової економіки.

Таким чином, можна виділити наступні соціальні та економічні наслідки безробіття.

I. Соціальні наслідки безробіття:

Негативні: загострення криміногенної ситуації, посилення соціальної напруженості, зростання кількості фізичних і душевних захворювань, збільшення соціальної диференціації, зниження трудової активності.

Позитивні: підвищення соціальної цінності робочого місця, збільшення особистого вільного часу, зростання свободи вибору місця роботи, збільшення соціальної значущості і цінності праці.

II. Економічні наслідки безробіття:

Негативні: знецінення наслідків навчання, скорочення виробництва, витрати на допомогу безробітним, втрата кваліфікації, зниження життєвого рівня, недовиробництво національного доходу, зниження податкових надходжень.

Позитивні: створення резерву робочої сили для структурної перебудови економіки, конкуренція між працівниками як стимул до розвитку здібностей до праці, перерви в зайнятості для перенавчання і підвищення рівня освіти, стимулювання зростання інтенсивності і продуктивності праці.

Шевченко В.С., курсант 205 н.г.
 ННПФЕКП НАВС *Науковий керівник:*
 Буличева Н. А., к.ю.н. доцент

ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ: ЗМІСТ, ТИПИ ТА ЧИННИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Довгострокове економічне зростання є однією з цілей макроекономічної політики будь-якої держави. Економічне зростання визначається з двох позицій:

1) як поступальний приріст реального обсягу ВВП, ВВП або національного доходу (НД) за рахунок збільшення обсягів використовуваних ресурсів і (або) кращого їх використання без порушення рівноваги у короткострокових періодах;

2) як реальний приріст ВВП (ВВП чи НД) на одну особу.

Розрізняють три типи економічного вростання:

- **екстенсивний**, який здійснюється шляхом збільшення обсягів залучених до процесу виробництва ресурсів;

- **інтенсивний**, який здійснюється шляхом ефективнішого, продуктивнішого використання ресурсів на основі науково-технічного прогресу та кращих форм організації виробництва;

- **змішаний**, який *поєднує інтенсивні й екстенсивні типи*.

Оскільки в економіці, як і в інших системах, чистих форм майже не існує, то будь-яке економічне зростання можна вважати змішаним.

Для України сьогодні більш характерним має бути, на нашу думку, інтенсивний тип економічного зростання. Це обумовлено, в першу чергу, тим, що передумовою сталого економічного розвитку в нашій країні має стати оновлення виробничих фондів. Слід зазначити, що в Україні на сьогодні критично зношені інфраструктура та виробниче обладнання. Динаміка зазначеного явища пришвидшується, оскільки наближаються граничні терміни експлуатації всього того, що було створене раніше і що ми все ще продовжуємо експлуатувати. Звичайно, Україні потрібна нова індустріалізація, нова структура матеріального виробництва, абсолютно відмінна від минулого. Це означає, що нам не потрібно відновлювати всі старі корпуси та цехи, але в нас критично зношені базові об'єкти функціонування соціально-економічної інфраструктури. З таким